

Datu valsts inspekcija

Elijas iela 17, Rīga, LV-1050, tālr. 67223131, e-pasts pasts@dvi.gov.lv, www.dvi.gov.lv

Lieta Nr. [..]

[..]
eAdrese

Lēmums

Rīgā, 30.05.2025.

Nr. [..]

Par korektīvā līdzekļa piemērošanu

[1.] Datu valsts inspekcija (turpmāk – Inspekcija) saņēma [..] ģimenes ārsta prakses, iestādes kods [..] (turpmāk – ĢĀP), 2025. gada 24. janvāra¹ un 2025. gada 14. februāra² paziņojumus par konstatētajiem personas datu apstrādes pārkāpumiem, kas radušies ĢĀP nodarbinātās personas (medicīnas māsas) rīcības dēļ, aplūkojot ĢĀP neregistrētu pacientu [..] personas datus Latvijas Republikas vienotās veselības nozares elektroniskās informācijas sistēmā (turpmāk - E-veselības sistēma) - personiskajam vajadzībām un ārpus tiešajiem darba pienākumiem.

Inspekcija saņēma [..] 2025. gada 7. februāra sūdzību ar pielikumiem³, kurā [..] informē par ĢĀP 2023. gada 14. jūlijā, plkst. 09.07 un plkst. 09.25, 2024. gada 25. janvārī plkst. 10.31 veikto savu personas un veselības datu apstrādi E-veselības sistēmā, apgalvojot, ka nesaņēma ĢĀP un / vai [..] veselības aprūpes pakalpojumus. No sūdzības un tās pielikumiem izriet, ka [..] ir vērsies pie ĢĀP, lūdzot sniegt informāciju/paskaidrojumus par veiktajām darbībām E-veselības sistēmā. Atbildot uz [..] pieprasījumu, ĢĀP ir sniegusi informāciju, no kuras izriet, ka ĢĀP ir veikusi situācijas noskaidrošanu un faktu pārbaudi un konstatējusi, ka trešā persona ar [..] profila piekļuvi ir piekļuvusi datiem, bet [..] nav devusi nekādu autorizāciju šādai rīcībai. Trešā persona piekļuvi ir veikusi personisku motīvu vadīta un trešajai personai ir individuāla atbildība attiecībā uz fiziskas personas datu apstrādi.

Inspekcija saņēma [..] 2025. gada 3. aprīļa sūdzību ar pielikumiem⁴, kurā [..] informē par ĢĀP 2023. gada 14. jūlijā plkst. 09.14-09.24 veikto [..] personas un veselības datu apstrādi E-veselības sistēmā, apgalvojot, ka nesaņēma ĢĀP un / vai [..] veselības aprūpes pakalpojumus. No Sūdzības un tās pielikumiem izriet, ka [..] ir vērsusies pie ĢĀP, lūdzot sniegt informāciju/paskaidrojumus par veiktajām darbībām E-veselības sistēmā. Atbildot uz [..] pieprasījumu, ĢĀP ir sniegusi informāciju, no kuras izriet, ka ĢĀP ir veikusi situācijas noskaidrošanu un faktu pārbaudi un konstatējusi, ka trešā persona ar [..] profila piekļuvi ir piekļuvusi datiem, bet [..] nav devusi nekādu autorizāciju šādai rīcībai. Trešā persona piekļuvi ir veikusi personisku motīvu vadīta un trešajai personai ir individuāla atbildība attiecībā uz fiziskas personas datu apstrādi.

¹ Inspekcijā saņemts 2025. gada 27. janvārī un reģistrēts ar Nr. [..]

² Inspekcijā saņemts 2025. gada 17. februārī un reģistrēts ar Nr. [..]

³ Inspekcijā saņemta 2025. gada 10. februārī un reģistrēta ar Nr. [..]

⁴ Inspekcijā saņemta 2025. gada 4. aprīlī un reģistrēta ar Nr. [..]

[2.] Nolūkā pārliecināties par ĢĀP veiktās datu apstrādes tiesiskumu un saskaņā ar Fizisko personu datu apstrādes likuma (turpmāk – Datu likums) 4. panta pirmās daļas 1. punktu un 5. panta pirmās daļas 1. punktu, Vispārīgās datu aizsardzības regulas⁵ (turpmāk – Datu regula) 57. panta 1. punkta a), f) un h) apakšpunktu un 58. panta 1. punkta a), d), e) apakšpunktu tika veiktas turpmākās darbības.

[2.1.] 2025. gada 20. februārī tika uzsākta pārbaudes lieta Nr. [..] par ĢĀP veiktās [..] un [..] personas un veselības datu apstrādes un ĢĀP pasākumu personas datu apstrādes drošības nodrošināšanā atbilstību Datu regulas prasībām.

[2.2.] Inspekcijas 2025. gada 20. februāra vēstulē⁶ ĢĀP tika aicināta sniegt pārbaudei nepieciešamu informāciju par veiktās [..] un [..] personas datu apstrādes tiesisko pamatu un nolūku, iespējamā datu aizsardzības pārkāpuma raksturu un cēloni, kā arī ĢĀP veiktajiem datu aizsardzības pasākumiem.

ĢĀP sniedza savus paskaidrojumus 2025. gadā 20. marta vēstulē⁷, norādot, ka [..] un [..] personas un veselības datu apstrādi E-veselības sistēmā veica vispārējās aprūpes māsa [..], izmantojot tai piešķirto piekļuvi E-veselības sistēmai (caur sistēmu Medius). Minētās darbības tika veiktas saviem ar darba uzdevumu izpildi nesaistītajiem nolūkiem, kas izriet no [..] ĢĀP sniegtajiem paskaidrojumiem.

[2.3.] Inspekcija vērsās ar informācijas pieprasījumiem⁸ pie SIA "Latvijas Digitālās veselības centrs" (turpmāk – LDVC).

LDVC ar 2025. gada 17. aprīļa vēstuli⁹, 2025. gada 24. aprīļa vēstuli¹⁰ un 2025. gada 13. maija vēstuli¹¹ sniedza pārbaudei nepieciešamo informāciju. No LDVC sniegtas informācijas izriet, ka:

[2.3.1.] Ārstniecības persona (t.i. [..]) [..] profilā E-veselības sistēmā 2023. gada 14. jūlijā plkst. 09.07 – 09.26 vairākkārt, tas ir 3 reizes, veikusi darbības “Pacientu kartes iegūšana”, 2 reizes veikusi darbības “Recepšu saraksta izgūšanas pieprasījums” un 2 reizes “Receptes datu saņemšana”, kā arī 2024. gada 25. janvārī plkst. 10.31 - 2 reizes veikusi darbības “Recepšu saraksta izgūšanas pieprasījums” un 2 reizes “Receptes datu saņemšana”. LDVC informēja, ka ĢĀP, ne [..] nav izrakstījusi [..] medikamentus.

[2.3.2.] Ārstniecības persona (t.i. [..]) [..] profilā E-veselības sistēmā 2023. gada 14. jūlijā plkst. 09.14 – 09.24 vairākkārt, tas ir 2 reizes, veikusi darbības “Pacientu kartes iegūšana”, 4 reizes veikusi darbības “Recepšu saraksta izgūšanas pieprasījums” un 4 reizes “Receptes datu saņemšana”, LDVC informēja, ka ĢĀP un [..] nebija izrakstījusi [..] slimības lapas, medikamentus vai veikusi citas normatīvajos aktos noteiktās darbības.

[2.3.3.] LDVC norādīja, ka pie darbības “Pacienta kartes iegūšana” ārstniecības persona piekļuva šādiem pacienta personas datiem - *identifikators (personas kods), vārds, uzvārds, dzimšanas datums, vecums, dzimums, adrese*; pie darbības “Receptes datu saņemšana”, ārstniecības persona piekļūst šādiem pacienta datiem: *receptes identifikācijas numurs, izsniegšanas datums, derīguma termiņš, statuss, pacienta dati (identifikators (personas kods); vārds; uzvārds; dzimšanas datums; vecums; dzimums; adrese)*. Savukārt veicot darbību “Recepšu saraksta izgūšanas pieprasījums” ārstniecības persona var piekļūt šādiem pacientu datiem: statuss; receptes identifikācijas numurs; izrakstīšanas datums; pacients; ārstniecības līdzeklis.

⁵ Eiropas Parlamenta un Padomes regula (ES) 2016/679 (2018. gada 27. aprīlis) par fizisko personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti un ar ko atceļ Direktīvu 95/46/EK

⁶ Inspekcijā reģistrēta ar Nr. [..] *Par pārbaudes uzsākšanu un informācijas pieprasījumu*

⁷ ĢĀP vēstule (Inspekcijā saņemta un reģistrēta 2025. gada 21. martā ar Nr. [..])

⁸ Inspekcijas 2025. gada 20. februāra vēstule Nr. [..] *Par informācijas pieprasījumu*, 2025. gada 4. aprīļa vēstule Nr. [..] *Par informācijas pieprasījumu*

⁹ LDVC vēstule Nr. [..] *Par informācijas pieprasījumu* (Inspekcija saņemta un reģistrēta 2025. gada 22. aprīlī ar Nr. [..])

¹⁰ LDVC vēstule Nr. [..] *Par informācijas pieprasījumu* (Inspekcijā saņemta un reģistrēta 2025. gada 24. aprīlī ar Nr. [..])

¹¹ LDVC vēstule Nr. [..] *Par informācijas pieprasījumu* (Inspekcijā saņemta un reģistrēta 2025. gada 14. maijā ar Nr. [..])

[2.4.] Inspekcija, izvērtējot ĢĀP un LDVC Lietā sniegto informāciju, 2025. gada 8. aprīļa vēstulē¹² aicināja [...] sniegt savus paskaidrojumus Lietā.

[...] sniedza savus paskaidrojumus 2025. gada 16. aprīļa atbildes vēstulē¹³.

[3.] Administratīvā akta adresāta viedokļa noskaidrošanas procesā Inspekcija konstatē turpmāko.

[...] norādīja, ka Inspekcijas pieprasījumā norādītajos datumos [...] un [...] nebija vērsušies ĢĀP vai pie [...] pēc veselības aprūpes pakalpojuma. Piekļuve E-veselības sistēmai notika, izmantojot piekļuvi sistēmai Medius un tajā, izmantojot [...] un [...] personas kodus, tika aplūkots [...] un [...] izrakstīto recepšu saraksts, lai noskaidrotu, kurš ārsts izraksta receptes un secinātu, kas ir [...] un [...] aktuālais ģimenes ārsts, un pārliecināties, ka [...] un [...] mainījuši savu dzīves vietu – pārcēlušies uz dzīvi citā pilsētā. [...] apstiprināja, ka personas un veselības datu apstrāde tika veikta bez tiesiskā pamata, un ka ar iegūtajiem datiem netika veiktas nekādas papildu darbības – dati netika lejupielādēti, izdrukāti, nodoti trešajām personām u.c.

[...] paskaidroja, ka veiktās darbības E-veselības sistēmā bija emociju vadītas un veiktas bailēs par savu un savas ģimenes drošību, ka ar [...] un [...] ir radinieki, taču ilgstoša ģimenes strīda dēļ jau vairākus gadus kontakts ar minētajām personām netiek uzturēts[...] ir vajājis [...] ģimeni, izteicis draudus.

[...] papildus norādīja, ka apzinās ka viņas darbībām nebija tiesiska pamata, ka ļoti nožēlo izdarīto, tomēr atkārtoti vēlas uzsvērt, ka tam nebija ļauna nolūka un ar iegūto informāciju ne ar vienu nav dalījiesies, informācija nav tikusi apstrādāta nekādā veidā un nav nodota trešajām personām.

[4.] Ievērojot šā lēmuma [1.-3.] punktā konstatēto, Inspekcija secina turpmāko.

[4.1.] Tiesisko regulējumu fizisko personu datu apstrādei nosaka Datu regula, Datu likums un citi normatīvie akti.

Saskaņā ar Datu regulas 4. panta 1), 2) un 15) apakšpunktu “personas dati” ir jebkura informācija, kas attiecas uz identificētu vai identificējamu¹⁴ fizisku personu¹⁵, “veselības dati” ir personas dati, kas saistīti ar fiziskas personas fizisko vai garīgo veselību, tostarp veselības aprūpes pakalpojumu sniegšanu, un kas atspoguļo informāciju par tās veselības stāvokli, savukārt “apstrāde” ir jebkura ar personas datiem vai personas datu kopumiem veikta darbība¹⁶ vai darbību kopums, kas pilnībā vai daļēji veiktas ar automatizētiem līdzekļiem¹⁷, kā arī darbības ar tādiem personas datiem, kuri veido vai ir paredzēti, lai veidotu, daļu no kartotēkas¹⁸.

Tādejādi [...] un [...] vārds, uzvārds, personas kods, dzimšanas datums, vecums, dzimums, adrese ir uzskatāmi par personas datiem Datu regulas 4. panta 1) apakšpunkta izpratnē, bet informācija, kas atspoguļo šo personu veselības stāvokli un veselības aprūpes pakalpojumu sniegšanu (informācija par izrakstītajām receptēm) ir uzskatāma par veselības (īpašu kategoriju) datiem Datu regulas 4. panta 15) apakšpunkta izpratnē, savukārt [...] veiktā aplūkošana, izmantojot E-veselību, ir uzskatāma par datu apstrādi Datu regulas 4. panta 2) apakšpunkta izpratnē.

¹² Inspekcijā reģistrēta ar Nr. [...] *Par informācijas pieprasījumu*

¹³ Inspekcijā saņemta un reģistrēta 2025. gada 17. aprīlī ar Nr. [...]

¹⁴ Identificējama fiziska persona ir tāda, kuru var tieši vai netieši identificēt, jo īpaši atsaucoties uz identifikatoru, piemēram, minētās personas vārdu, uzvārdu, identifikācijas numuru, atrašanās vietas datiem, tiešsaistes identifikatoru vai vienu vai vairākiem minētajai fiziskajai personai raksturīgiem fiziskās, fizioloģiskās, ģenētiskās, garīgās, ekonomiskās, kultūras vai sociālās identitātes faktoriem

¹⁵ datu subjekts

¹⁶ Piemēram, vākšana, reģistrācija, organizēšana, strukturēšana, glabāšana, pielāgošana vai pārveidošana, atgūšana, aplūkošana, izmantošana, izpaušana, nosūtīt, izplatīt vai citādi darīt tos pieejamus, saskaņošana vai kombinēšana, ierobežošana, dzēšana vai iznīcināšana

¹⁷ Personas datu apstrāde ar automatizētiem līdzekļiem ietver datu apstrādi informācijas sistēmās, kur iespējams atlasīt personu pēc konkrētiem identifikatoriem, piemēram, izmantojot informācijas tehniskās sistēmas.

¹⁸ Jebkurš strukturēts personas datu kopums, kas ir pieejams saskaņā ar konkrētiem kritērijiem, neatkarīgi no tā, vai datu kopums ir centralizēts, decentralizēts vai izkliedēts, pamatojoties uz funkcionālu vai ģeogrāfisku motivāciju.

[4.2.] Saskaņā ar Datu regulas 4. panta 7) apakšpunktu par personas datu apstrādes atbilstību ir atbildīgs pārzinis¹⁹.

Ministru kabineta 2014. gada 11. marta noteikumu Nr. 134 *Noteikumi par vienoto veselības nozares elektronisko informācijas sistēmu* (turpmāk - MK noteikumi Nr. 134) 13. un 14.1 punktā noteikts, ka, lai piekļūtu E-veselības sistēmai, ārstniecības iestāde, kura sniedz ģimenes ārsta pakalpojumus slēdz līgumu ar NVD. Vienlaikus atbilstoši minēto noteikumu 17. punktam ārstniecības iestādes vadītājs pēc līguma noslēgšanas nosaka lietotāju, kurš ārstniecības iestādes vārdā šajos noteikumos noteiktajā apjomā apstrādā datus E-veselības sistēmā.

Tādējādi, attiecībā uz personas datu apstrādes darbībām (aplūkošanu), ko [..], izmantojot ĢĀP piešķirtas piekļuves tiesības E-veselības sistēmai, veica ar amatu pienākumu veikšanu nesaistītajos nolūkos, par pārzini atzīstama – [..].

[4.3.] Atbilstoši Datu likuma 25. pantam datu apstrāde ir atļauta, ja ir vismaz viens no Datu regulas 6. panta 1. punktā noteiktajiem pamatiem. [..] Datus, kas atklāj fiziskās personas rasi vai etnisko piederību, politiskos uzskatus, reliģisko vai filozofisko pārliecību vai dalību arodbiedrībās, un ģenētiskos datus, biometriskos datus, kuru apstrāde nepieciešama fiziskās personas unikālai identifikācijai, veselības datus vai datus par fiziskās personas dzimumdzīvi vai seksuālo orientāciju apstrādāt ir atļauts, ja ir vismaz viens no Datu regulas 9. panta 2. punktā noteiktajiem pamatiem vai datu apstrāde paredzēta ārējā normatīvajā aktā atbilstoši Datu regulas 9. panta 4. punktam. Datu apstrādē jāievēro Datu regulas 5. pantā noteiktie datu apstrādes principi, arī tie, kuri noteic, ka dati iegūstami konkrētos, skaidros un leģitīmos nolūkos un tikai tādā apmērā, kāds nepieciešams datu apstrādes nolūku sasniegšanai.

Pacientu tiesību likuma 10. panta 5.² daļas 1. punktā noteikts, ka veselības informācijas sistēmā uzkrāto informāciju par pacientu normatīvajos aktos par veselības informācijas sistēmā apstrādājamiem datiem noteiktajā kārtībā un apjomā apstrādā ārstniecības personas un ārstniecības atbalsta personas *ārstniecības mērķu sasniegšanai*. Savukārt MK noteikumu Nr. 134 22. punktā noteikts, ka ārstniecības persona (tai skaitā ārsta palīgs), kas autentificējusies veselības informācijas sistēmā šo noteikumu 12. punktā minētajā kārtībā, ir tiesīga šajos noteikumos noteiktajā apjomā apstrādāt veselības informācijas sistēmā iekļautos ierobežotas pieejamības datus par pacientu *ārstniecības mērķu sasniegšanai*.

Tādējādi saskaņā ar Pacientu tiesību likumu un MK noteikumiem Nr. 134, E-veselības sistēmā fiziskas personas datus iespējams apstrādāt tikai ārstniecībai jeb veselības aprūpes sniegšanai.

Nemot vērā to, ka piekļuve E-veselības sistēmai [..] tika piešķirta kā vispārējas aprūpes māsai, lai veiktu amata aprakstā noteiktus uzdevumus (*dokumentēt veikto veselības aprūpi medicīniskajā un uzskaites dokumentācijā*), par tiesisko pamatu konkrētajā gadījumā būtu atzīstama informācijas iegūšana (aplūkošana) E-veselības sistēmā, ja tā ir pamatota ar darba pienākumu veikšanu. No [..], LDVC un ĢĀP sniegtās informācijas izriet, ka [..] un [..] nesaņēma ĢĀP vai [..] veselības aprūpes pakalpojumus, personas un veselības datu apstrāde E-veselības sistēmā tika veikta Minēto apstiprina arī [..] sniegtie paskaidrojumi.

[4.4.] Izvērtējot Lietā noskaidroto informāciju, Inspekcijai ir pamats secināt, ka:

[4.4.1.] 2023. gada 14. jūlijā plkst. 09.07 – 09.26 un 2024. gada 25. janvārī plkst. 10.31[..], izmantojot viņai darba pienākumu izpildei piešķirto ĢĀP piekļuvi E-veselības sistēmai, veica informācijas pieprasījumu par [..], tādējādi iegūstot (aplūkojot) šā lēmuma [2.5.3.] apakšpunktā minētos [..] personas un veselības datus ar darba pienākumu veikšanu un ārstniecības mērķu sasniegšanu nesaistītajos nolūkos.

[4.4.2.] 2023. gada 14. jūlijā plkst. 09.14 – 09.24, izmantojot viņai darba [..] pienākumu izpildei piešķirto ĢĀP piekļuvi E-veselības sistēmai, veica informācijas pieprasījumu par [..], tādējādi iegūstot

¹⁹ fiziskā vai juridiskā persona, publiska iestāde, aģentūra vai cita struktūras, kas viena pati vai kopīgi ar citām nosaka personas datu apstrādes nolūkus un līdzekļus [..]

(aplūkojot) šā lēmuma [2.5.3.] apakšpunktā minētos [..] personas un veselības datus ar darba pienākumu veikšanu un ārstniecības mērķu sasniegšanu nesaistītajos nolūkos.

Tādējādi [..], apstrādājot [..] un [..] personas un veselības datus E-veselības sistēmā, ir veikusi datu apstrādi, pārkāpjot Datu regulas 5. panta 1. punkta a) apakšpunktā noteiktos personas datu apstrādes pamatprincipus un bez Datu regulas 6. panta 1. punktā un 9. panta 2. punktā noteiktā tiesiskā pamata.

[5.] Datu regulas 58. panta 2. punkta b) apakšpunkts paredz Inspekcijas pilnvaras izteikt rājienu pārzinim vai apstrādātājam, ja ar apstrādes darbībām ir tikuši pārkāpti Datu regulas noteikumi. Datu likuma 23. pantā noteikts, ka Inspekcija, pieņemot Datu regulas 58. pantā noteiktos lēmumus, piemēro Administratīvā procesa likumu. Ievērojot minēto un to, ka [..] darbībās ir konstatēti Datu regulas noteikumu pārkāpumi, Inspekcijai saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 66. panta pirmo daļu ir nepieciešams lemt par administratīvā akta izdošanas lietderību.

[5.1.] Vērtējot administratīvā akta nepieciešamību un vajadzību, Inspekcija ir konstatējusi, ka lēmuma pieņemšana ir gan nepieciešama, gan vajadzīga, ņemot vērā to, ka pārkāpuma rezultātā ietekmēti īpašo kategoriju dati, to ir veikusi ārstniecības persona, tātad profesionāls, kuram īpaši jāgādā par pacientu veselības datu aizsardzību.

Tāpat konkrētajā gadījumā administratīvais akts ir piemērots līdzeklis mērķa sasniegšanai, jo sekmē [..] izpratni par savas rīcības neatbilstību un novērš līdzīgu pārkāpumu rašanos nākotnē.

[5.2.] Administratīvais akts ir uzskatāms par samērīgāko līdzekli mērķa sasniegšanai, jo salīdzinājumā ar lēmumu par administratīvā soda uzlikšanu ir uzskatāms par saudzīgāku, jo Inspekcija konkrētajā gadījumā ir ņēmusi vērā [..] norādīto, ka viņa apzinās un nožēlo izdarīto, ka ar [..] un [..] datiem netika izdarītas papildu darbības un/vai apstrādes (lejuplāde, izdruka, nodošana trešajām personām).

Ievērojot minēto, Inspekcija, pamatojoties uz Datu regulas 4. panta 7. punktu, 5. panta 1. punkta a) apakšpunktu, 6. panta 1. punktu un 9. panta 2. punktu, kā arī 58. panta 2. punkta b) apakšpunktu, Datu likuma 23. pantu un Administratīvā procesa likuma 63. panta pirmās daļas 2. punktu, **nolemj izteikt [..] rājienu.**

Šo lēmumu saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 76. panta pirmo un otro daļu, 79. panta pirmo daļu un Datu likuma 24. panta pirmo daļu var pārsūdzēt viena mēneša laikā no tā spēkā stāšanās dienas Datu valsts inspekcijas direktoram.

Direktora vietniece

L. Dilba

[..]